

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 22.07.2008

Tarkistus: 22.07.2008

1 Aineen tai valmisteen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

· **Tuotetiedot**

· **Kauppanimike:** ColorMark Spot Marker/Fluo/Allround

· **Artikkelinumero:**

201479, 201486, 201493, 201509, 201516, 201523, 201530, 201547, 201554, 201561, 201578, 201585, 201592, 201608, 201615, 201622, 220739, 220746, 220753, 220760, 220777, 220784, 226847, 226854, 226861, 226878, 226885, 192425

· **Aineen / valmisteen käyttö** Lakka

· **Valmistaja/toimittaja:**

MOTIP DUPLI GmbH
Kurt Vogelsang Strasse 6
D-74855 Haßmersheim
Tel.: +49/6266/75-0
sicherheitsdatenblatt@dupli-color.de

· **Hätä-tiedonanto:**

09-471 977 -24h (09-4711 vaihde) Myrkytystietokeskus, Haartmaninkatu 4, PL 340, 00029 HUS (Helsinki)

2 Vaaran yksilöinti

· **Vaaraselostus:**

F+ Erittäin helposti syttyvä

· **Erikoiseloste ihmisiä ja ympäristöä koskevista vaaroista:**

Tuote on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisen merkintävelvollisuuden alainen direktiivin "Yleinen luokitusdirektiivi EU:n valmisteille" viimeksi korjatun version mukaisesti.

Varoitus! Säiliö on paineen alainen.

R 12 Erittäin helposti syttyvä.

Painepakkaus. Suojaa auringonvalolta, ei saa altistaa 50°C korkeammille lämpötiloille. Ei saa puhkaista tai polttaa tyhjänäkään.

Ei saa suihkuttaa avotuleen tai hehkuvaan aineeseen. Eristettävä sytytyslähdeistä - Tupakointi kielletty.

Riittävän tuuletuksen puuttuessa räjähtävien seosten muodostuminen on mahdollista.

· **Luokitusjärjestelmä:**

Luokitus vastaa voimassaolevaa EU-listaa, sitä on kuitenkin täydennetty ammattikirjallisuudesta ja yrityksiltä saaduilla tiedoilla.

3 Koostumus ja tiedot aineosista

· **Kemialliset ominaisuudet**

· **Selostus:** Seuraavista aineista koostuva seos, jossa vaarattomia lisäaineita.

· **Sisältää vaarallisia aineita:**

CAS: 64742-48-9 EINECS: 265-150-3	Teollisuusbenssiini (maaöljy), vetykäsitelty raskas Xn; R 65	25-50%
CAS: 106-97-8 EINECS: 203-448-7	Butaani (joka sisältää < 0,1 % butadieenia (203-450-8)) F+; R 12	10-25%
CAS: 74-98-6 EINECS: 200-827-9	Propaani F+; R 12	10-25%
CAS: 141-78-6 EINECS: 205-500-4	Ethylacetat Xi, F; R 11-36-66-67	5-10%
CAS: 123-86-4 EINECS: 204-658-1	n-butyyliasetaatti R 10-66-67	2,5-<5,0%

(jatkuu sivulla 2)

Käyttöturvallisuustiedote 1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 22.07.2008

Tarkistus: 22.07.2008

Kauppanimike: ColorMark Spot Marker/Fluo/Allround

(jatkuu sivulla 1)

- **Lisätietoja:** Annettujen turvaohjeiden sanamuoto kappaleesta 16.

4 Ensiaputoimenpiteet

- **Hengitettyä:** Huolehdittava raittiin ilman saannista. Oireiden esiintyessä pyydetävä lääkärin apua.
- **Ihokosketuksessa:** Aine ei yleensä ärsytä ihoa.
- **Aineen päästyä silmiin:**
Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minutteja ja käännytään lääkärin puoleen.
- **Nieltyä:**
Juotava runsaasti vettä ja huolehdittava raittiin ilman saannista. Käännyttävä välittömästi lääkärin puoleen.

5 Palontorjuntatoimenpiteet

- **Sopivat sammutusaineet:** CO2, hiekka, kuivakemikaalisammutin. Vettä ei saa käyttää.
- **Turvallisuussyistä sopimattomat sammutusaineet:**
Vesi
Täysi vesisuihku
- **Erikoinen suojavarustus:** Erikoistoimenpiteitä ei tarvita.

6 Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

- **Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet:**
Käytettävä suojavarustusta. Suojautumattomat henkilöt pidettävä loitolla.
- **Ympäristönsuojatoimenpiteet:**
Estettävä pääsy viemäriin tai vesistöihin.
Jos ainetta on päässyt viemäriin tai vesistöön, ilmoitettava asianomaiselle virastolle.
Estettävä pääsy viemäriin/pintavesiin/pohjaveteen.
- **Puhdistus-/talteenottomenetelmä:**
Huolehdittava riittävästä tuuletuksesta.
Ei saa huuhtoa pois vedellä tai vetisillä puhdistusaineilla.

7 Käsittely ja varastointi

- **Käsittely:**
- **Turvallisen käsittelyn ohjeet:**
Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.
Säiliöt avattava ja käsiteltävä varovasti.
- **Palo- ja räjähdysuojaohjeet:**
Eristettävä sytytyslähteistä - tupakanpolto kielletty.
Vältettävä iskuja ja hankautumista.
- **Varastointi:**
- **Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset:**
Säilytettävä viileässä paikassa.
Painekaasupakkausten virallisia varastointimääryksiä on noudatettava.
- **Yhteisvarastointiohjeet:** Ei tarvita.
- **Lisätietoja varastointiehtoihin:**
Astiat on pidettävä tiiviisti suljettuina.
Astioita ei saa sulkea kaasutiiviisti.
Varastoitava hyvin suljetuissa astioissa viileässä ja kuivassa paikassa.
Suojattava kuumuudelta ja välittömältä auringonpaisteelta.

SF

(jatkuu sivulla 3)

Kauppanimike: ColorMark Spot Marker/Fluo/Allround

(jatkuu sivulla 2)

8 Altistumisen ehkäiseminen ja henkilön suojaimet

· **Lisäohjeita teknisten laitteiden varustukseen:** Ei muita tietoja, ks. kohta 7.

· **Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:**

106-97-8 Butaani (joka sisältää < 0,1 % butadieenia (203-450-8))

HTP Lyhytaikaisarvo: 2400 mg/m³, 1000 ppm

Pitkäaikaisarvo: 1900 mg/m³, 800 ppm

74-98-6 Propani

HTP Lyhytaikaisarvo: 2000 mg/m³, 1100 ppm

Pitkäaikaisarvo: 1500 mg/m³, 800 ppm

141-78-6 Ethylacetat

HTP Lyhytaikaisarvo: 1800 mg/m³, 500 ppm

Pitkäaikaisarvo: 1100 mg/m³, 300 ppm

123-86-4 n-butyyliasetaatti

HTP Lyhytaikaisarvo: 960 mg/m³, 200 ppm

Pitkäaikaisarvo: 720 mg/m³, 150 ppm

· **Lisäohjeet:** Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteloihin.

· **Henkilökohtainen suojavarustus:**

· **Yleiset suoja- ja hygieniatoimenpiteet:**

Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.

Kaasuja/höyryjä/aerosoleja ei saa hengittää.

· **Hengityssuoja:** Ei tarpeen.

· **Käsisuojus:**

Käsineet/liuoteaineita kestävät

Käsinemateriaalin tulee olla tuotetta/ainetta/valmistetta kestävä ja läpäisemätöntä.

Puuttuvien testien vuoksi suositusta soveltuvasta suojakäsinemateriaalista tuotteelle/ valmisteelle / kemikaalikohteelle ei voida antaa.

Suojakäsinemateriaalin valinnassa on otettava huomioon läpäisyajat, läpäisevyyskerroin ja kuluminen.

· **Käsinemateriaali**

Soveltuvan käsinetyypin valikoima ei riipu yksinomaan materiaalista vaan myös muista laatuominaisuuksista ja vaihtelee eri valmistajilla. Koska tuote on valmiste, joka koostuu eri aineista, ei suojakäsinemateriaalin kestävyys ole ennalta arvioitavissa vaan pitää tarkistaa ennen käyttöä.

Luonnonkumi (Latex)

· **Käsinemateriaalin läpäisy aika**

Tarkka läpäisy aika on selvitettävä suojakäsinemateriaalin valmistajalta ja sitä on noudatettava.

· **Pitkäaikaiseen kosketukseen käyttöalueilla, joilla ei ole kohonnuttua loukkaantumisvaaraa (esim. laboratorio) soveltuvat suojakäsineet seuraavista materiaaleista:**

Luonnonkumi (Latex)

· **Silmäsuojus:**

Tiiviit suojalasit

9 Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

· **Yleiset ohjeet**

Muoto:	Aerosoli
Väri:	Tuotenimikkeen mukainen
Haju:	Tyypillinen

· **Tilanmuutos**

Sulamispiste/sulamisalue: Ei määrätty.

(jatkuu sivulla 4)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 22.07.2008

Tarkistus: 22.07.2008

Kauppanimike: ColorMark Spot Marker/Fluo/Allround

(jatkuu sivulla 3)

Kiehumispiste/kiehumisalue:	Ei voida käyttää, koska aerosoli.
Leimahduspiste:	Ei voida käyttää, koska aerosoli.
Itsesytyvyys:	Tuote ei ole itsestään syttyvä.
Räjähdyksvaara:	Käytössä voi muodostua syttyvä/räjähävä höyry-ilmaseos.
Räjähdyksrajat:	
Alempi:	0,6 Vol %
Ylempi:	10,9 Vol %
Höyrypaine 20°C lämpötilassa:	8300 hPa
Tiheys 20°C lämpötilassa:	0,83 g/cm ³
Liukenevuus/sekoituvuus veteen:	Ei sekoittuva tai vain osittain sekoittuva.
VOC-UE	82,5 %
VOC (EY)	684 g/l
	680,6 g/l

10 Stabiilisuus ja reaktiivisuus

- **Terminen hajoavuus / vältettävät olosuhteet:** Ei hajaantumista määräystenmukaisessa käytössä.
- **Vaaralliset reaktiot:** Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.
- **Vaaralliset hajoamistuotteet:** Tiedossa ei ole vaarallisia hajoamistuotteita.

11 Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

- **Akuutti myrkyllisyys:**

- **Luokittelurelevantti LD/LC50-arvot:**

64742-48-9 Teollisuusbenssiini (maaöljy), vetykäsitelty raskas

Oraali	LD50	>5000 mg/kg (rat)
--------	------	-------------------

Dermaali	LD50	>3000 mg/kg (rab)
----------	------	-------------------

- **Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:**

- **iholla:** Ei ärsyttävää vaikutusta.

- **silmiin:** Ei ärsyttävää vaikutusta.

- **Altistuminen:** Tiedossa ei ole stabiloivaa vaikutusta.

12 Tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

- **Yleisohjeita:**

Vesistövaarallisuusluokka 2 (Oma luokitus): vesistöä vaarantava

Estetään pääsy pohjaveteen, vesistöihin, viemäristöön.

Juomavesi vaaraantuu jo pienten määrien päästessä maaperään.

13 Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

- **Tuote:**

- **Suositus:** Ei voida hävittää yhdessä talousjätteiden kanssa. Ei saa päästää viemäristöön.

- **Euroopan jäteluetteloon**

08 01 11	maali- ja lakkajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita
----------	--

15 01 04	metallipakkaukset
----------	-------------------

(jatkuu sivulla 5)

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 22.07.2008

Tarkistus: 22.07.2008

Kauppanimike: ColorMark Spot Marker/Fluo/Allround

(jatkuu sivulla 4)

- **Puhdistamattomat pakkaukset:**
- **Suositus:** Hävitettävä virallisten määräysten mukaisesti.

14 Kuljetustiedot

- **Maakuljetus ARD/RID ja VVVS/GGVE (rajanylitys/kotimaa):**

- **ARD/RID-GGVS/E luokka:** 2 5F Kaasut
- **Kemler-luku:** -
- **UN-numero:** 1950
- **Pakkausryhmä:** -
- **Tavaranimike:** 1950 AEROSOLIT
- **Rajoitetut määrät (LQ)** LQ2

- **Merikuljetus IMDG/GGVSee:**

- **IMDG/GGVSee-luokka:** 2.1
- **UN-numero:** 1950
- **Label** 2.1
- **Pakkausryhmä:** -
- **EMS-numero:** F-D,S-U
- **Marine pollutant:** Ei
- **Oikea tekninen nimi:** AEROSOLS

- **Ilmakuljetus ICAO-TI ja IATA-DGR:**

- **ICAO/IATA-luokka:** 2.1
- **UN/ID-numero:** 1950
- **Label** 2.1
- **Pakkausryhmä:** -
- **Oikea tekninen nimi:** AEROSOLS, flammable

15 Lainsäädäntöä koskevat tiedot

- **EU-direktiivien mukainen merkintä:**
Tuote on luokiteltu ja merkitty EY-direktiivien/GesStoffV-määräysten mukaisesti.
- **Tuotteen tunnuskirjain ja vaaramerkintä:**

F+ Erittäin helposti syttyvä

- **R-säännökset:**
12 Erittäin helposti syttyvä.

(jatkuu sivulla 6)

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 22.07.2008

Tarkistus: 22.07.2008

Kauppanimike: ColorMark Spot Marker/Fluo/Allround

(jatkuu sivulla 5)

· **S-säännökset:**

- 2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
- 23 Aerosolia ei saa hengittää.
- 24/25 Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin.
- 29/56 Ei saa tyhjentää viemäriin; tämä aine ja sen pakkaus on toimitettava ongelmajätteen vastaanottoaikaan.
- 46 Jos ainetta on nieilty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.
- 51 Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

· **Määrättyjen valmisteiden erikoismerkintä:**

- Painepakkaus. Suojaa auringonvalolta, ei saa altistaa 50°C korkeammille lämpötiloille. Ei saa puhkaista tai polttaa tyhjänäkään.
- Ei saa suihkuttaa avotuleen tai hehkuvaan aineeseen. Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.
- Riittävän tuuletuksen puuttuessa räjähtävien seosten muodostuminen on mahdollista.

· **Kansalliset määräykset:**

- **Vesivaarallisuusluokka:** WGK 2 (Oma luokitus): vettä vaarantava.

16 Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

· **Asiaankuuluvat R-lausekkeet**

- 10 Syttyvä.
- 11 Helposti syttyvä.
- 12 Erittäin helposti syttyvä.
- 36 Ärsyttää silmiä.
- 65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
- 66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
- 67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

· *** Tiedot muutettu alkuperäisestä versiosta**

SF